

Sinu lapsel on õigus sellele, et politsei selgitab talle tema õigusi ja et talle antakse tema õigusi selgitav dokument, mis on kirjutatud talle arusaadavas keeles. Seda dokumenti nimetatakse tavaliselt "Õiguste deklaratsiooniks". Tal on lubatud seda kogu kinnipidamise vältel endaga kaasas kanda.

Politsei peab tagama, et sinu laps mõistaks kõiki oma õigusi. Kui ta ei saa millestki aru, võib ta esitada küsimusi ja peab saama oma küsimustele vastused.

2 ÕIGUS SAADA ÕIGUSTE DEKLARATSIOON

Sinu lapsel on õigus kirjalikule ja suulisele tõlkele. Saada sellest, mida talle räägitakse ja kes tõlgib tema jaoks ära. Samuti peab olema politsei poolt tagatud talle spetsialisti abi, kui tal on raskusi nägemise või rääkimisega. Näiteks, võivad nad leida viipekeelt rääkiva inimese või esitada dokumente punktikirjas.

1 ÕIGUS KIRJALIKULE JA SUULISELE TÕLKELE

LASTE ÕIGUSTE DEKLARATSIOON SELGITATUNA NENDE EMADELE, ISADELE VÕI SEADUSLIKELE EESTKOSTJATELE

TEA OMA LAPSE ÕIGUSI!

Kui nad on vahi alla võetud

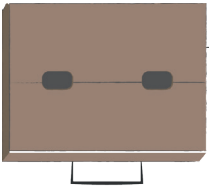
Kui õiguskaitseorganid on kinni pidanud sinu lapse, kuna nad kahtlustavad või usuvad, et ta on toime pannud kuriteo, on sinu lapsel **õigus saada selget ja üksikasjalikku informatsiooni oma õiguste kohta.** Saad aidata oma lapsel neid õigusi mõista.

Järgnev infoleht selgitab sulle neid õigusi

- Sinu laps võib rääkida oma advokaadiga enne politsei poolt ülikuulamist.
- Tema advokaat võib ülikuulamise ajal tema juures viibida.
- Tema advokaat võib teda politsei poolt läbi viidavate teatud uurimisprotseduuride või tõendite kogumise ajal saata.
- Kõik nendevahelised vestlused on privaatsed.

See õigus sisaldab ka:

Sinu lapsel on õigus olla kaitsitud advokaadi poolt. Ta võib paluda näha advokaati, keda ta usaldab. Kui tal pole advokaati, peab ta advokaadi saama. See teenus võib olla tasuta.

4 ÕIGUS ADVOKAADILE

Sinu lapsel on õigus sellele, et sulle antakse politsei poolt sama informatsioon, mida antakse talle. Näiteks tuleb sind teavitada tema vahi alla võtmisest, tema asukohast, tema vahistamise põhjustest, Mõningatel juhtudel ei ole sinu informeerimine sinu lapse parimates huvides. Sellistes olukordades võib ta paluda mõne teise täiskasvanu teavitamist. Antud täiskasvanu peab olema õiguskaitseorganite poolt aktsepteeritud.

3 ÕIGUS EMA, ISA VÕI SEADUSLIKU EESTKOSTJAJA TEAVITAMISELE

TEA OMA LAPSE ÕIGUSI!

Kui nad on vahi alla võetud

Kaasrahastatud Euroopa Liidu õigusprogrammist

See infoleht on loodud projekti raames:

Child-Friendly JT

Alaealiste õigus teabe saamiseks, kirjalikule ja suulisele tõlkele kriminaalmenetluste ajal: Lapsesõbralike töövahendite väljatöötamine
JUST-AG-2016-06-760674

Euroopa Komisjoni toetus käesoleva väljaande koostamisele ei tähenda väljaandes esitatud sisu kinnitamist. Väljaandes esitatud sisu peegeldab vaid autorite seisukohti. Euroopa Komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe kasutamise eest.

5 ÕIGUS KONSULAADI TEAVITAMISELE

Kui sinu laps on välismaalane, on tal õigus sellele, et tema riigi konsulaati teavitatakse tema vahistamisest ja tema asukohast.

6 ÕIGUS SELLELE, ET EMA, ISA VÕI SEADUSLIK EESTKOSTJA SAAB ÜLEKUULAMISE AJAL TEDA SAATA

Sinu lapsel on õigus sellele, et sina teda ülekuulamise ajal saadad.

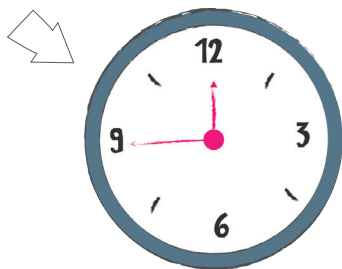
On olukordi, kus sinu lapse parimates huvides ei ole see, et sa teda saadad, või võib sinu kohalviibimine kriminaalmenetlust kahjustada. Sellisel juhul võib mõni teine täiskasvanu teda saata. Antud täiskasvanu peab olema õiguskaitseorganite poolt aktsepteeritud.

7 ÕIGUS VAIKIDA

Sinu lapsel on õigus vaikida. See tähendab, et tal puudub kohustus vastata politsei poolt esitatud küsimustele.

8 ÕIGUS TEADA TEMA SUHTES KOHALDATUD KINNIPIDAMISE LUBATUD MAKSIMAALSET KESTUST

Sinu lapsel on õigus teada maksimaalset aega, mille jooksul saab politsei hoida teda vahi all.

9 ÕIGUS OMADA TEAVET SÜÜDISTUSE KOHTA

Sinu lapsel on õigus saada infot selle kohta, milles teda süüdistatakse.

See tähendab,

- Miks teda on vahistatud.
- Millise kuriteo toimepanemises teda kahtlustatakse.
- Millisel moel arvatakse teda olevat selles kuriteos osaline.

10 JUHTUMI MATERJALIDEGA TUTVUMISE ÕIGUS

Sinu lapsel on õigus tutvuda oma juhtumiga seotud dokumentidega.

Nendele on juurdepääs ka tema advokaadil.

a-20	a-21	a-22

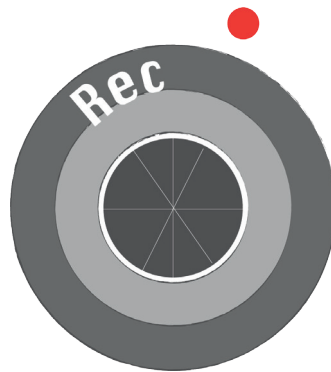
11 ÕIGUS VAHI ALL VIIBIDES OLLA ERALDATUD KINNIPEEETUD TÄISKASVANUTEST

Vahi all viibimise perioodi vältel on sinu lapsel õigus olla eraldatud täiskasvanud kinnipeetavatest.

Mõnikord esineb erandlikke juhtumeid, kuid teie lapse heaolu peab olema ka sellisel juhul tagatud.

12 ÕIGUS SAADA MEDITSIINILIST ABI

Kui sinu laps vahistatakse, on tal on õigus arstlikule kontrollile. Sinu laps, tema advokaat ja sina võite seda küsida. Vajaduse olemasolul (kui sinu laps on haige), antakse meditsiinilist abi.

13 ÕIGUS ÜLEKUULAMISE SALVESTAMISELE

Kui sinu laps on vahistatud ning tema advokaati ei ole kohal, saab politsei ülekuulamise salvestada. Antud videot ei tohi avalikustada.